

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 1130/21
27.5.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Радомира Кокотовића, председника већа, Гордане Тошић и Марине Кларић Живковић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА из ..., ... бр. ... и ВВ из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из Аранђеловца, Краља Петра I бр. 34/5, против туженог ЈП ЕПС “Београд”, Огранак РБ “Колубара”, Лазаревац, ул.Светог Саве број 1, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужилаца, изјављеној против пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 951/16 од 1.2.2021.године, у седници већа одржаној дана 27.5.2021.године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 951/16 од 1.2.2021. године, у делу става првог изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ЈП ЕПС “Београд”, Огранак РБ “Колубара”, Лазаревац, да тужиљи АА из ...,на име накнаде штете због мање исплаћене зараде исплати и то:

- износ од 3.368,42 динара, са законском затезном каматом почев од 13.2.2014. године, до исплате,
- износ од 5.441,47 динара, са законском затезном каматом почев од 13.3.2014. године, до исплате,
- износ од 9.123,84 динара, са законском затезном каматом почев од 15.4.2014. године, до исплате,
- износ од 10.241,68 динара, са законском затезном каматом почев од 16.5.2014. године, до исплате,
- износ од 10.316,71 динара, са законском затезном каматом почев од 12.6.2014. године, до исплате,
- износ од 2.975,43 динара, са законском затезном каматом почев од 15.7.2014. године, до исплате,
- износ од 8.318,14 динара, са законском затезном каматом почев од 14.8.2014. године, до исплате,
- износ од 10.611,1 динара, са законском затезном каматом почев од 11.9.2014. године, до исплате,

- износ од 11.327,87 динара, са законском затезном каматом почев од 14.10.2014. године, до исплате,
- износ од 11.824,54 динара, са законском затезном каматом почев од 13.11.2014. године, до исплате,
- износ од 2.659,19 динара, са законском затезном каматом почев од 9.12.2014. године, до исплате,
- износ од 9.759,78 динара, са законском затезном каматом почев од 13.1.2015. године, до исплате,
- износ од 8.879,92 динара, са законском затезном каматом почев од 13.2.2015. године, до исплате, као и да на наведене износе надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, уплати доприносе по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања, у року од 15 дана, од дана пријема писаног преписа пресуде.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 951/16 од 1.2.2021. године, у делу става другог изреке, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ЈП ЕПС “Београд”, Огранак РБ “Колубара”, Лазаревац, да тужиоцу ББ из ..., на име накнаде штете због мање исплаћене зараде исплати и то:

- износ од 14.076,08 динара, са законском затезном каматом почев од 13.2.2014. године, до исплате,
- износ од 6.462,12 динара, са законском затезном каматом почев од 13.3.2014. године, до исплате,
- износ од 10.117,12 динара, са законском затезном каматом почев од 15.4.2014. године, до исплате,
- износ од 10.856,75 динара, са законском затезном каматом почев од 16.5.2014. године, до исплате,
- износ од 1.164,99 динара, са законском затезном каматом почев од 12.6.2014. године, до исплате,
- износ од 4.658,91 динара, са законском затезном каматом почев од 15.7.2014. године, до исплате,
- износ од 7.499,89 динара, са законском затезном каматом почев од 14.8.2014. године, до исплате,
- износ од 2.957,7 динара, са законском затезном каматом почев од 11.9.2014. године, до исплате,
- износ од 10.877,16 динара, са законском затезном каматом почев од 14.10.2014. године, до исплате,
- износ од 12.621,56 динара, са законском затезном каматом почев од 13.11.2014. године, до исплате,
- износ од 6.355,4 динара, са законском затезном каматом почев од 9.12.2014. године, до исплате,
- износ од 3.842,38 динара, са законском затезном каматом почев од 13.1.2015. године, до исплате,
- износ од 9.311,7 динара, са законском затезном каматом почев од 13.2.2015. године, до исплате, као и да на наведене износе надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, уплати доприносе по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања, у року од 15 дана, од дана пријема писаног преписа пресуде.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 951/16 од 1.2.2021. године, у преосталом делу става првог и преосталом делу става другог изреке, а жалба тужилаца у том делу **ОДБИЈА**, као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу трећем изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 951/16 од 1.2.2021. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован захтев туженог којим је тражио да се обавезу тужиоци да туженом на име трошкова парничног поступка исплате износ од 3.120,00 динара, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцима, на име трошкова првостепеног поступка исплати укупан износ од 128.780,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцима, на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П1 951/16 од 1.2.2021. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље АА, којим је тражила да се обавезе тужени да тужилји на име накнаде штете због мање исплаћене зараде исплати појединачно одређене новчане износе у вредности и са законском затезном каматом од датума доспелости до исплате као у садржају тог става, као и да на досуђене износе надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати за тужилју припадајуће доприносе по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца ББ, којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене зараде исплати појединачно одређене новчане износе у вредности и са законском затезном каматом од датума доспелости до исплате као у садржају тог става, као и да на досуђене износе надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати за тужиоца припадајуће доприносе по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања. Ставом трећим изреке обавезани су тужиоци да плате туженом на име трошкова парничног поступка износ од 3.120,00 динара.

Против наведене пресуде, жалбу су благовремено изјавили тужиоци, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС” број 72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба тужилаца делимично основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде, у потврђујућем делу, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка, прописане одредбом члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка, на које се указује у жалби.

Према чињеничном стању, утврђеном у поступку пред првостепеним судом, тужиоци су били запослени код раније постојећег привредног друштва “Колубара Метал” д.о.о. Вреоци. Код овог привредног друштва био је закључен Колективни уговор од 7.9.2009. године, а потом и Колективни уговор од 27.7.2012. године. Оба колективна уговора садржала су истоветне одредбе (члан 32 Колективног уговора од 7.9.2009. године и члан 33 Колективног уговора од 27.7.2012. године), којима је било предвиђено да се вредност радног часа за текућу годину, утврђује за сваки месец у висини вредности радног сата за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ “Колубара” д.о.о. Лазаревац, а да евентуалну већу вредност уговорне стране могу споразумно накнадно утврдити (став 1), а ако се у току календарске године битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад, уговорне стране ће га споразумно променити (став 3). Период обухваћен тужбеним захтевом односи се на период у којем су тужиоци били запослени у ПД “Колубара Метал” д.о.о. Вреоци (до 31.12.2013. године), а делом и на период када су били запослени код РБ “Колубара” д.о.о. Лазаревац (од 1.1.2014. до 1.2.2015. године), у ком периоду је након статусне промене којим је ПД “Колубара Метал” д.о.о. Вреоци, припојена РБ “Колубара” д.о.о. Лазаревац, као оснивачу, тужени као послодавац следбеник, према одредби члана 150 Закона о раду, примењивао на запослене у огранку “Колубара Метал” опште акте послодавца претходника, односно Колективни уговор “Колубара Метал” д.о.о. од 27.7.2012. године. Статусном променом припајања, ПД РБ “Колубара” д.о.о. Лазаревац од 1.7.2015. године, послује у оквиру овде туженог ЈП ЕПС “Београд”. Одредбом члана 11 Одлуке о припајању од 29.11.2013. године, предвиђено је да је послодавац следбеник дужан да на запослене друштва преносиоца примењује општи акт друштва преносиоца – послодавца претходника, најмање годину дана од извршене статусне промене – промене послодавца, у складу са чланом 150 Закона о раду. Између директора ПД РБ “Колубара” д.о.о. Лазаревац, као послодавца, Синдикалне организације Органка “Колубара Метал” и Синдикалне организације “Колубара” у ЈП РБ “Колубара”, закључени су Споразуми о утврђивању вредности радног часа за Огранак “Метал”, којима је утврђена вредност радног часа за сваки месец утуженог периода. Из налаза и мишљења судског вештака произилази утврђена висина потраживања тужилаца.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио као неосноване постављене тужбене захтеве тужилаца. Према датим разлозима, у периоду до статусне промене закључно са 31.12.2013. године, ПД “Колубара Метал” д.о.о.Вреоци (Колективним уговором из 2009. године, чланом 32 став 3 и чланом 33 став 3 КУ Колубара Метал из 2012. године), као самосталном правном лицу, дата је могућност да уговара вредност радног часа у вишем и у нижем износу од цене рада код оснивача, па је послодавац по Споразуму са синдикатом, могао, због промењених околности, уговарати вредност радног часа и у вишем и у нижем износу од вредности радног часа код оснивача. Након извршене статусне промене, тужени као послодавац следбеник је, сходно одредби члана 11 Одлуке о припајању, на запослене припојеног предузећа примењивао опште акте “Колубаре Метал” д.о.о Вреоци, још годину дана, у периоду од 1.1.2014. године, до 1.2.2015. године, утврђујући вредност радног часа на основу Споразума о утврђивању вредности радног часа, који је закључен између послодавца следбеника и Синдикалне организације Органка “Колубара Метал”, у смислу одредбе члана 33 став 3 Колективног уговора “Колубаре Метал”, то је вредност

радног часа за период од јануара, до јула 2014. године, утврђена на основу Споразума.

Код туженог је донета Одлука о измени и допуни Одлуке о организацији и систематизацији послова РБ “Колубара“ д.о.о. Лазаревац- Огранак “Колубара Метал” Вреоци, од 16.1.2015. године и Одлука о изменама Одлуке о коефицијентима послова у ПД РБ “Колубара” од 30.1.2015. године, због чега тужени, као послодавац и следбеник, за јануар 2015. године, није утврђивао јединствену цену радног сата за запослене у Огранку “Колубара Метал” и остале запослене, већ је на основу Одлуке директора туженог од 9.2.2015. године, утврђена вредност радног часа за Огранак “Колубара Метал” за тај месец, због чега је првостепени суд нашао да је за утужени период, када је почела примена ПКУ ЕПС, тужени запосленима, па и овде тужиоцима зараду за јануар 2015. године, исплаћивао у складу са Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору, уз Закључак Владе РС од 8.11.2012. године и Законом о привременом уређењу основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, до 6.2.2015. године, када је почела примена ПКУ за ЕПС. Од фебруара 2015. године, јединствено су утврђене цене радног сата за све запослене код туженог, укључујући и тужиоце. Код изнетог, првостепени суд је закључио да је тужени у утуженом периоду тужиоцима зараде правилно обрачунавао и исплаћивао у складу са одредбама тада важећих колективних уговора, Протокола и споразума, закључених између послодавца и синдиката, који нису оспорени и производе правно дејство, због чега је тужбени захтев тужилаца одбијен у целини, као неоснован.

На овако потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је у потврђеном делу ожалбене пресуде правилно применио материјално право, дајући у том делу разлоге, које у битном прихвата и овај суд. У осталом делу, првостепени суд је погрешно применио материјално право, због чега је ожалбена пресуда морала бити преиначена, у преосталом делу става првог и другог изреке и у том делу тужбени захтев тужилаца АА и ББ, усвојен у целини.

Према правилима из члана 104 став 1, 2 и 3. Закона о раду, запослени има право на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом или уговором о раду. Запосленом се гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности код послодавца. Под радом исте вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме, иста радна способност, одговорност и физички и интелектуални рад. Новелама одредбе члана 104 став 3. Закона о раду (“ Службени гласник РС” бр.75/14), одређено је да се под радом једнаке вредности подразумева рад за који се захтева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности, у коме је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност.

Права запослених у случају статусне промене послодавца прописана су одредбама члана 147-152 Закона о раду (“Службени гласник РС” бр. 24/05..., 75/14), које су усклађене са Директивом број 2001/23 ЕЗ, а којом је регулисана заштита права запослених у случају реорганизације послодавца путем статусних промена, промене послодавца у складу са законом или промене власништва над капиталом привредног друштва, као и последице тих промена.

Из садржине наведених законских одредби, произилази да у случају статусне

промене, односно промене послодавца у складу са законом, послодавац следбеник преузима од послодавца претходника општи акт и све уговоре о раду који важе на дан промене послодавца, да је послодавац претходник дужан да послодавца следбеника потпуно и истинито обавести о правима и обавезама из општег акта и уговора о раду који се преносе, као и да је обавеза послодавца следбеника да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца, осим ако пре истека тог рока истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника или код послодавца следбеника буде закључен нов колективни уговор.

Према правилима из члана 248 Закона о раду, колективни уговор код послодавца, закључују послодавац и репрезентативни синдикат код послодавца. У име послодавца колективни уговор потписује лице овлашћено за заступање послодавца.

КУ ПД РБ “Колубара”, бр.2-01-1-148 од 4.2.2013. године, прописује у члану 53 да се основна зарада запосленог утврђује на основу коефицијента посла радног места, вредности радног часа и месечног фонда остварених сати рада. Вредност радног часа споразумно утврђују уговорне стране при доношењу Плана пословања друштва, а најкасније до краја децембра текуће године и исти се услед промењених околности може мењати на основу споразума закљученог између уговорних страна.

КУ ПД “Колубара метал” д.о.о. Вреоци, бр. 25944 од 21.9.2009. године, прописује у члану 31 да се основна зарада запосленог утврђује на основу коефицијента посла, вредности радног часа и месечног фонда остварених сати рада, док је одредбом члана 32 став 1 прописано да се вредност радног часа за текућу годину, утврђује за сваки месец у висини вредности радног часа за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ “Колубара”, а евентуалну већу вредност уговорне стране могу накнадно утврдити.

КУ ПД “Колубара метал” д.о.о. Вреоци, бр.11753 од 27.7.2012. године, важећи у време припајања, прописује у члану 32 став 1, да се основна зарада запосленог утврђује на основу коефицијента посла, вредности радног часа и месечног фонда остварених сати, док је одредбом члана 33 став 1, прописано да се вредност радног часа за текућу годину, утврђује за сваки месец у висини вредности радног сата за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ “Колубара”, а евентуалну већу вредност уговорне стране могу накнадно уговорити. Вредност радног часа за наредну годину уговорне стране ће споразумно утврдити најкасније до 15. јануара наредне године, односно са даном доношења Плана пословања послодавца за ту годину, с тим да све до закључења споразума, примењује се вредност радног часа који је утврђен за месец децембар календарске године која јој претходи, увећан за сваки наредни месец у висини процента раста трошкова живота објављеним од стране надлежног органа за послове статистике (став 2). Ако се у току календарске године битно промене околности на основу којих је утврђена вредност радног часа за најједноставнији рад, уговорне стране ће га споразумно утврдити (став 3).

Поштујући наведену норму, следи да је вредност радног часа морала бити утврђивана запосленима у висини вредности радног часа за најједноставнији рад, који се примењује код оснивача ПД РБ “Колубара” д.о.о, само у 2012. години, као години у

којој је закључен Колективни уговор, јер на то упућује исказ: “ за текућу годину “. Вредност радног часа за наредне године уговорне стране самостално утврђују споразумом, а до његовог закључења се примењује вредност радног часа утврђена за месец децембар календарске године која јој је претходила, како то произилази из става 2 назначене норме и може се споразумно променити у случају битних промена околности.

Код напред наведеног, ожалбена пресуда је потврђена у делу става првог и делу става другог изреке, којим је одбијен тужбени захтев тужилаца за период потраживања за месеце новембар и децембар 2013. године, како у погледу главног потраживања, тако и у погледу одлуке о камати и уплати дориноса за пензијско и инвалидско осигурање, код надлежног Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

У односу на период потраживања тужилаца након извршене статусне промене, почев од 1.1.2014. године, послодавац следбеник је био дужан да примењује КУ “Колубара Метал” д.о.о. Вреоци, најмање годину дана. Према томе, РБ “Колубара” након статусне промене у складу са чланом 33 КУ “Колубара Метал”, није имала овлашћење да споразумом уговара мању цену рада, само већу. Околност да је претходни послодавац “Колубара Метал” д.о.о., пре статусне промене уговарао мању вредност радног часа, не представља оправдавајућу околност због које је послодавац следбеник могао да поступа на исти начин.

Следи да је у датој ситуацији, а за период потраживања тужилаца од јануара 2014. године, до јануара 2015. године, првостепени суд погрешно применио материјално право када је закључио да је послодавац следбеник, примењујући општи акт послодавца претходника, био овлашћен да са синдикатом закључи споразуме о вредности радног часа за запослене у огранку “ Колубара Метал“, у мањој вредности радног часа одређеног за запослене у осталим организационим јединицама.

Као елемент за обрачун основне зараде запосленог, вредност радног часа мора да буде иста за све запослене, јер је у супротном нарушено императивно правило из члана 104 став 2 и 3 Закона о раду, о једнакој заради за исти рад или рад исте вредности, без обзира на посебна правила из члана 150 истог закона, према којима је послодавац следбеник дужан да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца уколико не закључи нов Колективни уговор. Одређивање вредности радног часа запосленима у огранку “ Колубара Метал “, у нижем износу од вредности радног часа за остале запослене, има за последицу различиту основну зараду за исти рад или рад исте вредности. Тако одређена вредност радног часа не може се правдати лошим пословним резултатима послодавца претходника.

Цена рада за исти рад или рад исте вредности мора бити иста, без обзира у ком организационом делу истог правног субјекта се рад обавља, у складу са Уставом зајамченим правом на правичну накнаду за рад. Остварени пословни резултати послодавца у различитим организационим деловима могу бити од утицаја на варијабилни део зараде - на део зараде за радни учинак, односно део зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца, какво правно схватање је заузео Уставни суд у одлуци Уо-25/09 од 09.06.2010. године.

У конкретном случају, у периоду од јануара 2014. године, до јануара 2015. године, тужени није исплаћивао зараду тужиоцима према вредности радног часа одређеној за запослене у осталим организационим јединицама, већ у мањој вредности, које се утврђују из налаза и мишљења судског вештака економско- финансијске струке. Код изнетог, ожалбена пресуда је преиначена у делу става првог и делу става другог изреке, који се односе на период потраживања тужилаца од јануара 2014. године, до јануара 2015. године, како за износ главног дуга, тако и у погледу одлуке о камати и уплати дориноса за пензијско и инвалидско осигурање, код надлежног Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Послодавац следбеник је у року из члана 150 Закона о раду, имао могућност да измени опште акте закључујући нови колективни уговор и изједначи коефицијенте за радна места и на тај начин испуни законску обавезу да запосленима исплаћује једнаку зараду за исти рад. Осим тога, на туженом је у смислу одредбе члана 231 став 3 Закона о парничном поступку, био терет доказивања да је обрачуната и исплаћена основна зарада тужиоцима једнака заради осталих запослених, који су у утуженом периоду обављали рад исте вредности, а тужени на назначене околности до закључења главне расправе пред првостепеним судом, није предложио и приложио доказе.

У конкретном случају, без разумно оправданог разлога, запослени из припојеног привредног друштва стављени су у неравноправан положај у односу на друге запослене код послодавца, чиме је, супротно правилима из одредби члана 18, 19. и 20. Закона о раду, извршена дискриминација тужилаца по основу права на исплату зараде према вредности радног часа одређеног за друге запослене. Код изнетог, одлучено је као у ставу првом и другом изреке ове пресуде.

С обзиром на постигнути успех у спору, решење о трошковима парничног поступка је преиначено, па су тужиоцима признати нужни трошкови за вођење овог спора и то: за састав 2 тужбе од стране адвоката у износима од по 6.000,00 динара, затим трошкови парничног поступка након доношења решења о спајању парница, за састав 3 образложена поднеска у износима од по 6.000,00 динара, за заступање на 3 одржана рочишта у износима од по 7.500,00 динара и 2 неодржана рочишта у износу од по 4.500,00 динара, који трошкови се увећавају за 50%, за заступање два лица, на име трошкова вештачења у износу од по 6.000,00 динара и трошкова на име судских такси за тужбу у износу од по 3.120,00 динара и судске таксе на првостепену одлуку и то за тужиљу АА у износу од 12.190,00 динара, а за тужиоца ББ у износу од 12.100,00 динара, што укупно износи 128.780,00 динара, све одмерено применом важеће Тарифе о награма и накнадама трошкова за рад адвоката и важеће Таксене тарифе. Стога је овај суд применом одредби члана 153 став 1, 154 и 165 став 2 Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу четвртом изреке ове пресуде.

Како су тужиоци у битном успели у поступку по жалби, то им припада право на накнаду трошкова другостепеног поступка за састав жалбе у износу од 18.000,00 динара, па је применом одредбе члана 165 став 2 Закона о парничном поступку, одлучено као у ставу петом изреке ове пресуде.

Из изложених разлога, применом правила из члана 390, 394 тачка 4, 401 тачка 3

и 165 став 1 и 2 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11... 18/20), одлучено је као у изреци решења.

Председник већа-судија
Радомир Кокотовић с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић